

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

FM2023/49
20. april 2023
Mariane Paviasen

Forslag til: Inatsisartutlov om mineralaktiviteter

(Naalakkersuisoq for Råstoffer og Justitsområdet)

Ordførerindlæg:

Som forslagsstiller i 2021 om at råstofloven skal ændres, er jeg glad for, at der nu fremsættes et ændringsforslag.

I Inuit Ataqatigiit lægger vi vægt på at mineralaktiviteter skal foregå under hensyntagen til befolkningens sundhed, at der ikke sker uoprettelig foreningen af natur og miljø samt med mere åben inddragelse af befolkningen og økonomisk fordelagtigt.

Vi anser det som en god ide, at vores råstoflov nu er gjort mere overskuelig og mere deltageret. For i mineralaktiviteterne er der nemlig mange forskellige trin man skal igennem, forundersøgelser, inddragelse af befolkningen, påvirkning af natur og miljø, omfanget af mineralaktiviteten og at man nu har hensigt at dele råstofloven op i tre: småskalaprojekter, almindelig drift i mineralaktiviteter og at den nuværende lov skal indeholde regler for brændstoffer og deponering under jorden.

Vi bemærker, at man nu vil have en bedre lov end den nugældende, da § 1, stk. 2 med hensyn til befolkningens sundhed, bæredygtighed og sikkerhed vil indeholde emner som sundhed, værdier og traditioner og disse vil blive lovfæstet efter bedste, anerkendte internationale normer.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

For det første mener vi, at der i loven mere tydeligt vil stå, at folkesundheden ikke skal kompromettere, for hvis det der ikke er sikkerhed for det, hvem vil så bestemme på hvilket niveau sikkerhed skal være?

Desuden bemærker vi, at det foreslås, at den bedste, anerkendte internationale praksis skal følges. Vi mener, at den bedste, anerkendte internationale praksis skal indarbejdes i loven hvor det harmonerer med forholdene i Grønland, da det, der anses som den bedste praksis internationalt kan være anderledes i Grønland på grund af vores lands særegenhed.

Når det er sagt, anser vi det som betænkeligt, at tidshorizonten for forundersøgelser kan være 15 år, og vi ser hellere at denne bliver på 10 år, da der som følge af forundersøgelser er mere indgående undersøgelser. Vi ved, at forslaget om, at oplysninger fra forundersøgelserne skal være fortrolige i 5 år kan være problematisk med hensyn til inddragelse af befolkningen. Vi anser det som vigtigt at resultaterne af undersøgelserne offentliggøres hurtigst muligt, da det er yderst vigtigt, at befolkningen og andre interessanter har ret til at vide resultaterne af undersøgelserne i deres nærområde.

En offentlig høringsperiode på 21 dage når der indgives ansøgning om undersøgelse er for kort. Interessanter og befolkningen skal have en længere mulighed for afgivelse af høringsår.

Det foreslås, at undersøgelse efter forundersøgelsen kan vare i 22 år, det vil sige forundersøgelse og undersøgelse efter forslaget kan vare i alt i 37 år. Skal arealer, hvor der er ressourcer, virkelig kunne ejes i 37 år af mineselskaberne? Vi mener, at undersøgelse højst skal vare i 15 år. Dermed ønsker vi, at undersøgelserne af arealerne skal kunne vare i 25 år. Dermed kan vi opnå, at udvindingen kan påbegyndes tidligere og til mere udbytte for landet.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Derudover ønsker vi, at der sker tidligere kvalificeret inddragelse af befolkningen, afgives informationer og at der sker høring. Vi skal lære af erfaringerne. Når mineselskaberne egenhændigt informerer, sker der desværre intensiv påvirkning. For at undgå dette skal det sikres, at eksperter, der er helt uafhængige af mineselskaberne og som har forsket i emnet informerer, alt efter hvilke mineraler der er tale om.

Derudover er det nødvendigt, at der bor nær til det sted, hvor man vil udvinde har stor medindflydelse og bliver hørt.

I Inuit Ataqatigiit er vi tilfredse med, at der i dele af landet bliver udpeget fredede områder, hvor der ikke er mulighed for mineraludvinding.

Udover vores bemærkninger, fastholder vi vores bemærkninger under behandlingen punkt 33 i 2021 om ændring råstofloven og under behandlingen af forslag til debat punkt 175. Med disse bemærkninger, henviser vi forslaget til behandling af råstof- og erhvervsudvalget, med håbet om at vores bemærkninger medtages under behandlingen, og at vi i fremtiden kan få en god råstoflov, som befolkningen og mineselskaberne kan enes om.